

Qasim Tu

Cu c xu ng đợ ng c a dân tộc Chăm đòi quy n s h u đ t đại vào ngày 23 tháng 7 năm 2008 t i thôn Văn Lâm, xã Ph c Nam, huyện Ninh Ph c, t nh Ninh Thuận đã gây bao xô xao trong qu n chúng Chăm trong n c cũng nh h i ngo i. Đây là m t bi n c quan tr ng phát xu t t nh u nguyên nhân mà chúng tôi mu n đ a ra đ phân tích đây.

Dân tộc Chăm là m t s c dân sinh s ng chuyên v ngh nông nghi p, lâm nghi p và chăn nuôi, có m t lãnh th đ t đại riêng đợ c công nh n k t tri u đ i vua Thi u Tr , bao g m h u h t nh ng ru ng r y n m trên đ ng b ng phía Đông giáp bi n Nam H i và núi r ng phía Tây giáp t nh Lâm Đợ đợ c xem nh là kho s n ph m lâm nghi p và nông trợ ng chăn nuôi dành riêng cho dân tộc Chăm. Cũng nh qui ch đ t đại này, dân tộc Chăm có đ c h i đ phát tri n và n đ nh trong môi trợ ng nhân sinh c a h .

Sau ngày gi i phóng Mi n Nam vào năm 1975, Nhà N c Vi t Nam qu c h u hóa toàn di n đ t đại thu c quy n s h u c a ng i Chăm, đ sáp nh p vào tài s n c a h p tác xã nông nghi p hay nông trợ ng qu c doanh. Chính sách chi m đợ t đ t đại này đã bi n dân tộc Chăm thành m t t p th vô s n, lâm vào c nh nghèo đói kh n cùng. Sau năm 1990, chính quy n Vi t Nam quy t đ nh gi i th h p tác xã nông nghi p và nông trợ ng qu c doanh, t p trung toàn b đ t đại b t ch thu và trợ ng đợ đ chia đ u cho m i đ u ng i dù h là dân tộc Chăm hay ng i Kinh, nh t là ng i Kinh t mi n B c v a m i di c t vào mi n Nam sau ngày gi i phóng. K t đó, m i gia đình ng i Chăm ch h ng m t vài sào đ t đ nuôi thân qua ngày. Đây là m t th m trợ ng xã h i vô cùng bi đ t ch a t ng x y ra trong l ch s c a dân tộc này. M t c ng đợ ng t c ng i ch bi t s ng b ng nông nghi p, nh ng thi u đ t đại canh tác và thi u công ăn vi c làm đ thay th cho ngh nông, không th nào thoát ra kh i n n nghèo đói và b n cùng.

Cu c xu ng đợ ng c a dân làng Chăm thôn Văn Lâm vào ngày 23 tháng 7 năm 2008 đòi Nhà N c ph i tr i đ t đại c a h là t ng chuông báo hi u cho s chuy n đợ ng trong t n trình

Written by Qasim Tu
Sunday, 18 March 2012 04:40

đấu tranh của dân tộc Chăm mà không ai có thể đoán được hậu quả của nó. Cuộc vùng dậy của họ phát xuất từ một nguyên nhân chính đáng sau đây.

Sau ngày giỗ phóng, Nhà Nước Việt Nam tịch thu đất đai của 73 hộ người Chăm thôn Văn Lâm thuộc xã Phước Nam, huyện Ninh Phước, tỉnh Thuận Hải (cũ). Năm 1996, Nhà Nước ra lệnh giải thổ nông trường này. Thay vì phân trả lại 320 mẫu đất đai cho người Chăm thuộc quy định số hộ của họ, tỉnh Thuận Hải quy định để họ phải phát một số đất đai trên cho người Kinh phải cho nông trường Phước làm số hộ, phần còn lại đem bán cho công ty tư nhân Vĩnh Hải Long nhưng không đưa ra một nguyên nhân chính đáng nào, một qui định bất hợp pháp nào, bắt chấp số khiếu nại và kêu oan của 73 hộ người dân Chăm, cho nhân lâu đời của 320 mẫu đất trên.

Kể từ năm 1996, 73 hộ dân Chăm bắt đầu trình bày khiếu nại đòi lại đất đai của mình, nhưng chính quyền tỉnh Thuận Hải không đưa ra giải quyết. Năm 2004, dân làng người Chăm thôn Văn Lâm kéo nhau đến tỉnh Hà Nội để khiếu nại chính quyền trung ương can thiệp, nhưng cũng không có kết quả. Năm 2006, họ quyết định xuống đường biểu tình đòi hỏi chính quyền đưa họ về quê hương giải quyết họ số đất đai này, nhưng không ai chú tâm đến nguyện vọng của họ. Ngày 6 tháng 12 năm 2007, tập thể đàn bà và phần lớn Văn Lâm tập trung biểu tình trước trụ sở UBND tỉnh Thuận Hải đòi chính quyền trả lại đất đai của họ. Thay vì giải quyết nguyện vọng của nhân dân, tỉnh ủy Thuận Hải đi đầu động công an và bắt đi dân phòng dùng hai chiếc xe cộ giải chở họ về quê hương đàn bà và phần lớn Chăm Văn Lâm về bị bắt tại huyện Tuy Phong, tỉnh Bình Thuận và ở Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa cách xa Phan Rang khoảng 50 cây số. Hành động hà hiếp đàn bà và phần lớn người Chăm thôn Văn Lâm vô tội, vì họ chỉ xin Nhà Nước trả lại đất đai của họ mà thôi, đã trở thành một chuyện động xã hội khó xử, kéo theo sự phản đối của toàn thể người Chăm về sự đi xử bắt công của chính quyền đối với dân bị bắt, tạo thêm bầu không khí nặng nề trong mối liên hệ giữa người Chăm và Nhà Nước Việt Nam.

Đất đai của người Chăm là số hộ do họ tạo ra từ mồ hôi và nước mắt nhưng bị chính quyền chiếm đoạt. Họ chỉ lên tiếng kêu oan thì bị chính quyền tỉnh ngược đãi, ra tỉnh Hà Nội để khiếu nại chính quyền trung ương can thiệp thì bị quan trung ương khước từ, không một ai chịu xét nguyện vọng của họ suốt hơn 10 năm qua. Một khi không tìm ra nơi nào để giải bày nỗi oan ức, họ tự mình, dân tộc Chăm chỉ còn giải pháp cuối cùng là dồn thân vào con đường đấu tranh bạo động, bắt chấp từ chối, đòi hỏi cho bằng được đất đai thuộc quy định số hộ của họ. Chính vì thế, 73 hộ dân Chăm ở thôn làng Văn Lâm, họ bắt đầu là đàn bà và phần lớn, quyết định xuống đường biểu tình, ngăn chặn xe của phái đoàn Thủ Tướng Việt Nam và tỉnh ủy Thuận Hải nhân dịp đến khảo sát dự án xây dựng lò điện hạt nhân ở khu vực Phước Dinh, huyện Ninh Phước, tỉnh Thuận Hải vào ngày 23 tháng 7 năm 2008 vừa qua. Thoạt đầu, đoàn phần Chăm biểu tình ôn hòa, bắt đầu bằng hai biểu ngữ như nhai viết bằng tay “Thủ Tướng cứu dân Việt” và “Đền bù đất cho 73 hộ”. Tiếng rống đòi ngũ công an và bắt đi dân phòng dùng quyền lực để giải quyết tại hàng ngũ đàn bà và phần lớn, bị bắt và biểu tình bắt đầu bằng thành ngữ

Written by Qasim Tu
Sunday, 18 March 2012 04:40

vợ u đợ gi a đôi bên, kéo theo bao s hoang mang trong qu n chúng Chăm mà không ai có thể đo lường h u qu c a nó.

Ng i Chăm là m t dân tộc b n đ a th t thà, ch t phác, đã t ng hi n h u trên khu vực này t ngay khai thiên lập đ a và g n li n v i đ t đai c a h nh m t tín ng ng thiêng liêng. Chính vì thế, m i chính sách chi m đ t đ t đai c a dân b n đ a tr thành m t hành đ ng vi ph m đ n th gi i tâm linh c a dân tộc này, m t h th ng tín ng ng đã t ng giáo d c dân tộc Chăm thành m t t p th t c ng i có m t b n ch t riêng bi t, nhìn qua b ngoài h r t là hi n hòa ch t phác, nh ng bên trong h là dân tộc r t gan đ và tr c tính s n sàng hy sinh c tách m ng đ b o v danh d c a h, s n sàng d n thân vào lao tù, ch p nh n ch ng l i v i b t c b o l c, m t khi quy n l i, s h u đ t đai c a h b l ng g t và chi m đ t. B n c ngày 23 tháng 7 năm 2008 t i thôn Văn Lâm là m t minh ch ng c th .

Sau bao cu c chi n tang th ng tr c cu c Nam Ti n c a dân tộc Vi t, l ch s ch đ l i cho dân tộc Chăm m t chu i đ n tháp hoang tàn đ nát n m ng n ngang trên su t chi u dài i mi n trung Vi t Nam và m t t p th t c ng i ch a đ y 100.000 ng i dân, s ng l ng l , co c m nghèo đói i hai t nh Ninh Thuận và Bình Thuận, ch ngày b đ ng hóa và di t vong. Hôm nay, h không mong mu n gì h n là mong m i Nhà N c Vi t Nam đ m b c h , t o cho h đ i u ki n “quy n đ c s ng” trong biên gi i truy n th ng c a h , công nh n quy n s h u đ t đai c a h , xem dân tộc b n đ a này nh m t công dân th t s c a qu c gia Vi t Nam, phá b m i chiêu bài ch p mữ ghép h vào t p th ph n đ ng ch ng phá Đ ng và Nhà N c đ đòi t tr , đ c l p, v.và

Dân tộc Chăm hôm nay là m t c ng đ ng t c ng i ch a đ y 100.000 ng i, không còn m nh đ t đ tr ng rau, không còn con trâu đ cày ru ng, s ng co c m trong nghèo đói, l n h p trong t p th kh ng l h n 80 tri u ng i Kinh, ch ngày b đ ng hóa, lai căng m t g c. Ch có Đ ng và Nhà N c Vi t Nam m i có đ quy n l c giúp dân tộc Chăm tìm l i cu c s ng an bình và th nh v ng h n, c u mang h đ dân tộc này còn gi l i s c thái văn hóa truy n th ng c a h trong th k th 21 này. Đ đ a chính sách này đ n thành công, Đ ng và Nhà N c cũng nên l ng nghe nguy n v ng chân thành mà dân tộc này thi t tha yêu c u h n là tin vào nh ng báo cáo t chính quy n đ a ph ng cung c p, trong đó đa s h s báo cáo không ph n nh trung th c nh ng gì đã x y ra t i đ a ph ng. V xu ng đ ng c a dân tộc Chăm ngày 23 tháng 7 năm 2008 là m t bài h c đáng suy nghĩ.

Written by Qasim Tu

Sunday, 18 March 2012 04:40

(Nguồn tài liệu : *Harak Champaka 31* : 12-8-2008)